

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mulear Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 19.08.2014 - 22.12.2015;

instanța de apel: 21.04.2016 - 07.12.2016;

instanța de recurs: 12.05.2017 - 25.07.2017.

instanța de apel: 25.08.2017 - 08.02.2018;

instanța de recurs: 21.04.2018 - 30.05.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2015, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ion Mulear învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost achitat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Ion Mulear, se învinuiește că la 25.10.2011, aproximativ la ora 12.00, aflându-se în apartamentul XXXXX, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit de la Silvia Drăgălin, sub pretextul luării cu împrumut, bani, în sumă de 400 euro, care conform cursului oficial BNM la acea dată constituia 6 498,48 lei, astfel, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, în luna mai a anului 2011, aflându-se pe str. Florilor, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vânzării unor utilaje de producere a termopanelor, voalând această înșelăciune cu promisiunea de realizare reală a bunurilor sus menționate, ilicit a dobândit de la cet. Marian Scorțenco bani în sumă de 800 euro, care conform cursului oficial al BNM la acea perioadă constituia suma de 12 800 lei, după ce cu banii dobândiți ilicit s-a ascuns, folosindu-i în scopuri personale, cauzând în rezultat părții vătămate Marian Scorțenco o daună în proporții considerabile, în sumă de 12 800 lei.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Ion Mulear să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal (*episodul din luna mai a anului 2011*) și în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privare de dreptul de a ocupa funcții și exercita atribuții de gestionare de bunuri pe un termen de 3 ani. La fel, să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul din 25.10.2011*) și în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, să îi fie stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare, cu privare de dreptul de a ocupa funcții și exercita atribuții de gestionare de bunuri pe un termen de 3 ani. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse a-i stabili definitiv pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privare de dreptul de a ocupa funcții și exercita atribuții de gestionare de bunuri pe un termen de 5 ani. Să fie admise integral acțiunile civile ale părților vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința integral, pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care:

Ion Mulear a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul cu partea vătămată Marian Scorțenco), în baza căruia, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Ion Mulear a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin), în baza căruia, prin aplicarea

prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse, i-a fost stabilită lui Ion Mulear pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Ion Mulear în beneficiul părții vătămate Silvia Drăgălin suma de 400 euro și în beneficiul părții vătămate Marin Scorțenco suma de 800 euro.

4.1. Respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat următoarele:

Inculpatul Ion Mulear, la 25.10.2011, aproximativ la ora 12.00, aflându-se în apartamentul XXXXX, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit de la Silvia Drăgălin, sub pretextul luării cu împrumut, bani în sumă de 400 euro, care conform cursului oficial BNM la acea dată constituie 6 498,48 lei, astfel, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, în luna mai a anului 2011, aflându-se pe str. Florilor, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vânzării unor utilaje de producere a termopanelor, voalând această înșelăciune cu promisiunea de realizare reală a bunurilor sus menționate, ilicit a dobândit de la cet. Marian Scorțenco bani în sumă de 800 euro, care conform cursului oficial al BNM la acea perioadă constituia suma de 12 800 lei, după ce cu banii dobândiți ilicit s-a ascuns, folosindu-i în scopuri personale, cauzând în rezultat părții vătămate Marian Scorțenco o daună în proporții considerabile, în sumă de 12 800 lei.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, inculpatul Ion Mulear învinuit în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, urmează a fi achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a menționat că, în ședința de judecată a instanței de fond inculpatul Ion Mulear a depus o cerere în scris în care a indicat că, recunoaște săvârșirea faptelor

indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală (f. d. 134, vol. I). Iar în cadrul ședinței de judecată din 24 noiembrie 2015, printr-o încheiere protocolară instanța de fond a admis demersul înaintat de apărătorul inculpatului privind acceptarea examinării cauzei în baza probelor acumulate în faza urmăririi penale în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală și a dispus examinarea cauzei penale de învinuire a inculpatului Ion Mulear în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în procedură, în procedură simplificată (f. d. 142, vol. I).

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond admițând cererea inculpatului Ion Mulear cu privire la judecarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a încălcat criteriile de admitere a acestei cereri prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut că, în temeiul alin. (4) din art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată, până la adoptarea încheierii, trebuie să verifice materialele dosarului și să ajungă la concluzia că probele administrate în faza urmăririi penale confirmă că fapta (faptele) imputată/e inculpatului constituie infracțiune prevăzută de Partea Specială a Codului penal și care îi dovedesc vinovăția în săvârșirea ei, precum și că în cauză sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului, care permit condamnarea acestuia cu stabilirea pedepsei (*caracteristica, cazierul judiciar, date despre starea familială și a sănătății etc*). În viziunea instanței de apel contrar regulilor enunțate mai sus, instanța de fond admițând cererea inculpatului Ion Mulear cu privire la judecarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a ajuns la concluzia că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și a emis o sentință de achitare a inculpatului. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, instanța de fond până la admiterea cererii inculpatului Ion Mulear nu a studiat minuțios dosarul cauzei penale, nu a verificat dacă probele administrate sunt suficiente și confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate și a încălcat criteriile de admisibilitate a cererii prevăzute de art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală.

Din analiza cumulară a probelor anexate la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că, inculpatul Ion Mulear a însușit suma de 400 euro de la partea vătămată Silvia Drăgălin sub pretextul luării cu împrumut și suma de 800 euro de la partea vătămată Marian Scorțenco sub pretextul vânzării unor utilaje de producere a termopanelor, fapt care a fost confirmat de către inculpatul Ion Mulear în cadrul depunerii declarațiilor sub jurământ în instanța de fond și recunoașterea în totalitate a celor incriminate prin rechizitoriu.

Instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe privind neglijarea din partea părților vătămate de a se adresa în instanța de judecată în ordine civilă, unde nu ar fi avut nici o șansă să câștige procesul de judecată, deoarece nu dispun de nici o recipisă, iar proba cu martorii este inadmisibilă în cazul dat, potrivit art. 210 și art. 211 Cod civil, iar termenul general de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art. 267 Cod civil este expirat. Astfel, părțile vătămate au decis „să-și încerce norocul” adresându-se cu plângeri penale la poliție, care nu este competentă să examineze și să ia decizii în caz de constatare a relațiilor civile între părți.

La aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Codul penal, a conchis că, restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului Ion Mulear, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane, poate avea loc doar prin aplicarea unei pedepse penale în limitele sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin și episodul cu partea vătămată Marian Scorțenco*), prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de 4 ani închisoare cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, pentru fiecare infracțiune în parte.

Instanța de apel soluționând acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Silvia Drăgălin și Marian Scorțenco a considerat că acțiunile civile privind repararea prejudiciului material, conform art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează a fi admise și dispusă încasarea din contul lui Ion Mulear în beneficiul Silviei Drăgălin a sumei de 400 euro și în beneficiul lui Marian Scorțenco a sumei de 800 euro, sume care au fost susținute și solicitate de către părțile vătămate în timpul audierii lor, iar inculpatul Ion Mulear în instanța de fond a confirmat existența datoriei față de părțile vătămate și cuantumul acesteia.

5. Avocatul Radu Căuș în numele inculpatului, a declarat recurs indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 10), 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea totală a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat că, vinovăția inculpatului Ion Mulear în săvârșirea infracțiunilor imputate nu este dovedită, iar relațiile cu părțile vătămate sunt de natură civilă.

Mai mult, apărătorul și-a exprimat dezacordul cu aprecierea probelor.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Radu Căuș în numele

inculpatului, casată total decizia cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea deciziei instanța de recurs ordinar a indicat că, ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal, sancțiunea art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (redacția 18.12.2008) era mai blândă la ziua comiterii faptelor, prevedea pedeapsă amendă în mărime de la 500 la 1 000 u.c. sau închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani. Art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prevede că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Reducând sancțiunea închisorii cu 1/3, pedeapsa aplicabilă va fi de la 1 an și 4 luni la 4 ani. Conform deciziei instanței de apel, inculpatul Ion Mulear a fost sancționat cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală în ambele episoade pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la câte 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani. Astfel s-a aplicat pedeapsa maximă sub formă de închisoare, care nu a fost motivată în partea descriptivă a deciziei instanței de apel. Art. 78 alin. (3) Cod penal, prevede că în cazul în care există circumstanțe agravante se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod. Potrivit rechizitorului (f.d. 43 vol. I), procurorul a indicat că conform art. 77 Cod penal, în acțiunile bănuțului Ion Mulear la stabilirea pedepsei, în calitate de circumstanțe agravante – nu sunt. Reieșind din aceste motive, este evident greșit individualizată pedeapsa maximă stabilită inculpatului Ion Mulear de către instanța de apel, ceea ce nu poate fi menținut de instanța de recurs ordinar. Totodată, instanța de apel a invocat că, procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală prevede că *„în caz de admitere a cererii președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întrebă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare. Dezbaterile judiciare se compun din discursurile procurorului, apărătorului și inculpatului, care pot lua încă o dată cuvântul în formă de replică”*. Contrar acestei proceduri, conform procesului – verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 213 – 222 vol. I) rezultă că instanța de apel a interogat partea vătămată (f.d. 220, 224 vol. I) și a permis procurorului să verifice unele probe (f.d. 220 vol. I) ce nu este prevăzut de art. 364¹ Cod

de procedură penală. La fel instanța de apel nu a interogat inculpatul, ce este obligatoriu de efectuat conform prevederilor art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2018, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Ion Mulear a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin) pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Ion Mulear a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul cu partea vătămată Marian Scorțescu) stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă depusă de partea vătămată Marian Scorțenco și s-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 800 euro.

7.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat că, în ședința de judecată a instanței de fond inculpatul Ion Mulear a depus o cerere în scris în care a indicat că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 134, vol. I), iar în cadrul ședinței de judecată din 24 noiembrie 2015, printr-o încheiere protocolară instanța de fond a admis demersul înaintat de apărătorul inculpatului privind acceptarea examinării cauzei în baza probelor acumulate în faza urmăririi penale în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală și a dispus examinarea cauzei penale de învinuire a inculpatului Ion Mulear în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în procedură simplificată (f.d. 142, vol. I).

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond admițând cererea inculpatului Ion Mulear cu privire la judecarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a încălcat criteriile de admitere a acestei cereri prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, or, în temeiul alin. (4) a acestei norme legale, instanța de judecată, până la adoptarea încheierii, trebuie să verifice materialele dosarului și să ajungă la concluzia că, probele administrate în faza urmăririi penale confirmă că fapta (faptele) imputată/e inculpatului constituie infracțiune prevăzută de Partea Specială a Codului penal și care îi dovedesc vinovăția în săvârșirea ei, precum și că în cauză sunt

suficiente date cu privire la persoana inculpatului, care permit condamnarea acestuia cu stabilirea pedepsei (*caracteristica, cazierul judiciar, date despre starea familială și a sănătății etc.*).

Prin urmare, la caz instanța de apel a constatat că, contrar regulilor enunțate supra, instanța de fond admițând cererea inculpatului Ion Mulear cu privire la judecarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în final ajunge la concluzia că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și emite o sentință de achitare a inculpatului.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond până la admiterea cererii inculpatului Ion Mulear nu a studiat cu certitudine dosarul cauzei penale, nu a verificat dacă probele administrate sunt suficiente și confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate și a încălcat criteriile de admisibilitate a cererii prevăzute de art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, la examinarea respectivei cauzei penale în ordine de apel, inculpatul Ion Mulear a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în procedură generală.

În contextul prevederilor legale enunțate și analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că:

Inculpatul Ion Mulear, este învinuit de organul de urmărire penală precum că, la 25.10.2011, aproximativ la ora 12:00, aflându-se în apartamentul XXXXX, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit de la Silvia Drăgălin, sub pretextul luării cu împrumut, bani în sumă de 400 euro, care conform cursului oficial BNM la acea dată constituie 6 498,48 lei, astfel, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

De asemenea, inculpatul Ion Mulear în luna mai a anului 2011, aflându-se pe str. Florilor, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vânzării unor utilaje de producere a termopanelor, voalând această înșelăciune cu promisiunea de realizare reală a bunurilor sus menționate, ilicit a dobândit de la cet. Marian Scorțenco bani în sumă de 800 euro, care conform cursului oficial al BNM la acea perioadă constituia suma de 12 800 lei, după ce cu banii dobândiți ilicit s-a ascuns, folosindu-i în scopuri

personale, cauzând în rezultat părții vătămate Marian Scorțenco o daună în proporții considerabile, în sumă de 12 800 lei.

Inculpatul Ion Mulear în ședința instanței de fond, și-a recunoscut vina în cele incriminate, dar în cadrul instanței de apel, inculpatul Ion Mulear a solicitat examinarea cauzei în ordine generală, suplimentar invocând că a luat de la Marian Scorțescu arvuna în mărime de 800 euro, astfel, urmează să-i restituie suma de 300 euro. Când partea vătămată intenționa să vorbească cu el, nu dorea să întoarcă banii din motiv că suma de 300 de euro a crescut până la suma de 6 500 euro, inclusiv procente. I-a eliberat lui Marian Scorțescu o recipisă semnată în sumă de 6 500 euro. De la Silvia Drăgălin a împrumutat 400 de euro și urmând să-i restituie până la 01 februarie 2018, eliberându-i recipisă în acest sens.

Referitor la episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin, instanța de apel a indicat că, din materialele dosarului se confirmă faptul că, partea acuzării prezintă ca probe în învinuirea adusă lui Ion Mulear, următoarele probe: *declarațiile părții vătămate Silvia Drăgălin (f.d. 17, vol. I); ordonanța de pornire a urmăririi penale din 02.07.2014 (f.d. 1, vol. I); cerere din 12.03.2014 și plângerea din 26.06.2014 (f.d. 7, 13, vol. I)*. Astfel, instanța de apel a conchis că, în cadrul cercetării judecătorești prin cumulul de probe administrate, analizate în coroborare cu materialele cauzei penale - a fost confirmată lipsa vinovăției lui Ion Mulear în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (*episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin*), or, în acțiunile inculpatului nu se conține latura obiectivă a escrocheriei, exprimată prin înșelăciune și abuz de încredere, inculpatul nu a obținut cu rea-credință mijloacele bănești transmise voit de către partea vătămată, ci prin încredere prin care s-a obligat de a achita și a restitui suma bănească.

Mai mult, în ședința instanței de apel, inculpatul a recunoscut că, a luat cu împrumut suma de 400 euro și conform recipisei scrise și semnate s-a obligat să achite datoria împrumutului până la 01.02.2018, iar prin cererea scrisă de partea vătămată la 26.01.2018 a recunoscut aceste circumstanțe.

Instanța de apel a conchis că, pe acest capăt de acuzare între Ion Mulear și Silvia Drăgălin au existat de fapt și există în prezent relații civile, existând drepturi și obligații reciproce, care se atestă din declarațiile ambelor părți.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, instanțele de judecată trebuie să ia în considerare că, temeiul aplicării răspunderii potrivit art. 190 Cod penal, apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile, or, în cazul unui raport juridic, trebuie verificată înainte de toate ipoteza egalității lor în drepturi și numai dacă există indici care excedă limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale. De asemenea, instanța de apel a indicat că, normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu normele de drept penal, dacă: 1) există

posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat (de exemplu, când prejudiciul este urmarea unei decizii economice nereușite ori când s-a mizat pe obținerea prea rapidă a unor beneficii etc.). Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încapе îndoială că, atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are etc., își demonstrează rea-voința în raport cu victima.

Referitor la episodul cu partea vătămată Marian Scorțenco, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost dovedită de următoarele probe: declarațiile părții vătămate Marian Scorțenco (f.d. 13-14, vol. II); declarațiile martorului Aureliu Cobanu (f.d. 22, vol.II); ordonanța de pornire a urmăririi penale din 17.12.2014 (f.d. 1, vol. II); plângere din 11.12.2014 (f.d. 9, vol. II).

Astfel, instanța de apel a conchis că, din cumulul probelor cercetate, se constată că în acțiunile inculpatului Ion Mulear se regăsesc modalitățile de săvârșirea a faptei prejudiciabile urmate de cauzarea de daune în proporții considerabile, potrivit laturii obiective a infracțiunii incriminate, or, conform materialelor cauzei penale precum și declarațiile inculpatului și părților vătămate audiați la urmărirea penală, se constată cu certitudine că, prin acțiunile sale inculpatul Ion Mulear a cauzat un prejudiciu material părții vătămate Marian Scorțenco în cuantum de 800 euro, inculpatul a obținut banii nominalizați în calitate de arvună pentru vânzarea utilajelor de confecționare a termopanelor, astfel, ultimul cu bună știință l-a înșelat și a abuzat de încrederea fostului coleg de serviciu și a obținut de la acesta suma de 800 euro în calitate de arvună pentru utilajele ce urma să le vândă, asigurându-l că peste câteva zile poate să se apropie în satul Rediul Mare pentru a-și ridica utilajele arvunite, cunoscând cu certitudine că, nu va putea să-și onoreze obligația asumată și nu va putea înstrăina utilajele din atelier în termenul stabilit de către părți, deoarece mai avea nevoie de ele pentru efectuarea unor comenzi, eschivându-se sub diverse pretexte de la executarea obligației și restituirea banilor primiți, prin ce a cauzat părții vătămate Marian Scorțenco o daună considerabilă în mărime de 800 euro.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul a însușit suma de 800 euro de la partea vătămată Marian Scorțenco sub pretextul vânzării unor utilaje de producere a termopanelor, fapt care a fost confirmat de către inculpat în cadrul depunerii declarațiilor sub jurământ în instanța de fond și recunoașterea în totalitate a celor incriminate prin rechizitoriu. Din cele relatate supra se combate argumentul apărării și

versiunea instanței de fond care afirmă că între inculpat și părțile vătămate există relații civile, astfel, raporturile juridice civile dintre părți urmează a fi reglementate de Legea civilă și nu cad sub incidența Legii penale, or, limita între un acord civil și o escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune. Totodată, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) *atitudinea făptuitorului de faptul transmiterii lui a bunurilor*; 2) *prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele*. Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, intenția inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie se prefigurează încă în momentul când inculpatul era conștient că nu poate vinde utilajele de producere a termopanelor și totuși a solicitat suma de 800 euro de la Marian Scorțesco în calitate de arvună pentru executarea ulterioară a contractului de vânzare-cumpărare a utilajului în valoare de 3 000 euro. Așadar, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat. Alături de alte circumstanțe, intenția cu privire la sustragere este demonstrată prin: *situația financiară precară extrem de neprielnică a persoanei care își asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției*; *lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat*; *lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului etc.*

Astfel, instanța de apel a conchis că, se confirmă latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie manifestată prin intenția directă a inculpatului care dorea și admitea obținerea mijloacelor bănești prin înșelăciune și abuz de încredere de la partea vătămată Marian Scorțenco, cunoscând cu certitudine că nu dispune de surse financiare suficiente pentru a putea întoarce datoria în termen restrâns, inculpatul a abuzat de încrederea lui Marian Scorțenco promițându-i că-i va vinde tot utilajul din atelier, asigurându-l pe ultimul că poate să se ducă în satul Rediul Mare și să-și ia utilajele menționate, motiv pentru care partea vătămată a transmis arvuna în mărime de 800 euro convenită de către părți, cu toate că Mular Ion nu intenționa să-i vândă utilajele menționate și sub diferite pretexte se eschiva de la transmiterea acestor bunuri, precum și de la restituirea sumei de 800 euro.

Instanța de apel a respins ca eronată versiunea instanței de fond care a indicat că, inculpatul nu a avut intenția să înșele partea vătămată, Marian Scorțenco, ci doar nu a

executat obligațiile contractuale asumate, iar relațiile apărute între părți se califică juridic ca fiind de împrumut și respectiv de vânzare-cumpărare, or, din start inculpatul cunoștea despre faptul că situația sa financiară era extrem de neprielnică și nu-și va putea asuma angajamentul dat la momentul încheierii tranzacției, precum și lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat, cu toate acestea prin înșelăciune și abuz de încredere a obținut bani de la partea vătămată și pe parcursul unei perioade îndelungate nu a manifestat dorința de a-și executa obligațiile contractuale asumate, mai mult, se eschiva sub diferite pretexte, prin care tergiversa executarea, nu răspundea la apelurile telefonice, amâna în mod repetat transmiterea bunurilor sau a banilor și promitea în continuu părții vătămate care îi va restitui banii.

Totodată, instanța de apel a indicat că concluzia primei instanțe privind neglijarea din partea părții vătămate de a se adresa în instanța de judecată în ordine civilă, unde nu ar fi avut nici o șansă să câștige procesul de judecată, este eronată, or, partea vătămată nu poate fi considerată ca persoană cointeresată care ar indica un motiv neveridic ce a stat la baza oferirii împrumutului și a arvunei, deoarece la caz nu urmărește scopul de a trage la răspundere penală inculpatul, dar urmărește scopul de a-și recupera prejudiciul material cauzat de către inculpat prin săvârșirea infracțiunii de escrocherie, încercând anterior să-și recupereze banii într-un mod individual, prin diferite încercări de a-l contacta și a se întâlni cu Ion Mulear, care în continuu se eschiva de la orice contact cu partea vătămată.

Cu referire la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Codul penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, fapta comisă de către inculpat fiind clasificată ca infracțiune gravă, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de persoana inculpatului și de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, opinia participanților la proces, conștientizarea gravității faptelor comise, precum și influența pedepsei asupra corectării inculpatului, a conchis că, corectarea și reeducarea inculpatului Ion Mulear este posibilă cu numirea pedepsei sub formă cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita atribuții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani, și cu suspendarea condiționată a pedepsei principale pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Astfel, instanța de apel a conchis că, anume această pedeapsă va contribui la corectarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de către acesta a altor acțiuni infracționale sau de alt ordin, acesta fiind sub supravegherea organelor competente și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoare real stabilită în cazul dacă va mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Marian Scorțenco instanța de apel conform prevederilor art. 219, 220 Cod de procedură penală, a admis-o parțial și anume doar suma de 800 euro, care este indicată în actul de învinuire, sumă care a fost indicată atât de către partea vătămată în cadrul audierii la faza urmăririi penale cât și de către inculpatul în ședința instanței de apel.

Cu referire la prejudiciul în valoare 33 120 lei, solicitat de către partea vătămată, instanța de apel l-a respins, deoarece nu au fost prezentate probe care să confirme mărimea prejudiciului.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul susține că, instanța de apel la adoptarea deciziei a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu administrat, totodată, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de către procuror, iar decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare în privința inculpatului Ion Mulear (*episodul cu partea vătămată Silvia Drăgălin*).

Mai mult, recurentul consideră că, pedeapsa aplicată inculpatului, Ion Mulear, (*episodul cu partea vătămată Marin Scorțenco*) de către instanță este prea blândă, aplicându-i neîntemeiat prevederile art. 90 Cod penal.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent. Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură

penală, potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurentul invocă argumentul precum că, „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă, că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, Colegiul penal susține poziția instanței de apel prin care inculpatul a fost achitat de comiterea infracțiunii de escrocherie pe episodul cu partea vătămată, Silvia Drăgălin, or, din cumul de probe se demonstrează că între inculpat și parte vătămată sunt relații civile, cu drepturi și obligații reciproce, fapt demonstrat și prin declarațiile ambelor părți.

Lecturând textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, recurentul a mai invocat drept temei și pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează

că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei stabilite pentru comiterea infracțiunii de escrocherie pe episodului cu partea vătămată, Marin Scorțenco, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului Ion Mulear, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inechitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul Ion Mulear, a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei lui Ion Mulear pe o perioadă de probațiune de 2 ani, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăuț, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2018, în cauza penală în privința lui Mular Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la *27 iunie 2018*.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana